

Gulyás József jubileumára

Gulyás József költő 1937. február 14-én született Hajdújáráson, és most, születésének hetvenötödik évfordulóján két újabb kötetével, a Grafoprodukt Könyvkiadó kiadásában 2006-ban megjelent *Forradalom és nagymise* című, meg a költő kiadásában 2005-ben, száz példányban közreadott *Szegedi versek* címet viselő könyvekkel az asztalomon arra gondolok, hogy nagyon régen, valahol a múlt század ötvenes éveinek második felében ismertem meg Gulyás Józsefet, a korán elhunyt Dóró Sándor, a szintén eltávozott Torok Csaba és Torok Sándor meg Dudás Attila társaságában, a régi Szabadkán meg a még régebbi Palicson; itt-ott találkoztunk, erről-arról beszélgettünk, kéziratokat olvastunk, kézzel írott kéziratokat még, s akkoriban Gulyás József már kész költő volt, afféle, ahogyan később mondták róla, őstehetség, aki majd Bori Imre *A vajdasági ég alatt* (1960) című antológiájában mutatkozik be, versekkel és indulatosan megírt vallo-mással arról, hogy mit tart ő a költészetről, milyen szerepet szán a versnek, vagyis hogy mit vár el önmagától, mit tart saját versírása tétjének. Volt a szabadkai gimnáziumi években akkor egy hely, ahol szinte naponta megfordultunk, ott időnként találkoztunk is, a Városi Könyvtár földszinti pultja, amely mögött Zákány Antal állt, a költő és könyvtáros, aki nem csak a kért könyveket adta ki nekünk, maga is javasolt olvasnivalót, és aztán váltott is velünk egy-két szót, amiből az derült ki, ellenőrizte, elolvastuk-e a kért vagy kapott könyvet. Válaszainkat néha fejcsóválva nyugtázta.

Mondom, Gulyás József akkoriban már kész költő volt, ezenkívül keveset tudtam róla, azt azonban igen, hogy nehéz körülmények között élt Palics környékén. Meglepő, hogy most, két újabb könyvét forgatva, Gulyás régebbi verseire emlékszem, nem is konkrét versekre vagy verssorokra, hanem arra a benyomásra, amit akkoriban a versei tettek rám, arra volta-képpen, hogy már akkor a magányos, a magányába menekülő és onnan keményen ki-kiszóló költőt láttam, azt, aki mindent, ami körülveszi, részint

az alanyiság, részint pedig a képviselő felől fejez ki, miközben nem tartják fogva sem az elvárások, sem a már, talán József Attila kivételével, a befejezett életművek. Volt a verseiben valami elementáris, valami a mindig elégedetlen és ezért lázadó, odamondogató magányos magatartásából, amiről akkoriban még semmit sem tudtam, csak álltam előtte kicsit értetlenül, kicsit szorongva, kicsit elbűvölten.

Most a *Forradalom és nagymise* kötetben a *Mellékúton* című versnél időzők el: „Igen, én nem vagyok, / tudom, / főúton, / mellékúton vagyok, / mellékút / s mellékutas, / gödrös földút, / a gödrös földúton / utam / így futom, / de hiába, / amíg kifutom magam.” – így a vers és benne Gulyás József költészetének helye fogalmazódik meg hazai költészetünk világában, az voltaképpen, hogy Gulyás nem követte az irodalomban és a költészetben éppen időszerűt, valamennyire kívül állt, kívül mindenképpen az irodalmi élet történésein, s ezt ő maga „mellékútnak” veszi, kívülállását határozza meg, ám ennek a „mellékútnak” és „mellékutasságnak” viszonylag szigorú szabályai vannak. Nemcsak azt jelenti, hogy valaki kívül áll, sok minden kívül lehet állni, hanem azt is jelenti, hogy ott, ahol áll, stabilan áll, megáll a maga lábán, mert hisz az igazában, hisz abban, hogy lehetséges a „gödrös földúton” is közlekedni, holott kétséges, hogy célba lehet-e érni. De hol van arra bizonyíték, hogy a „főút” célba visz? Van azonban a versnek egy fanyar íze is, valamennyire az önirónia határán, hiszen a „futom” meg a „kifutom magam” szembesítése arra figyelmeztet, hogy minden út egy irányba vezet, a „kifutom magam” felé, amit aligha lehet másként érteni. Szó szerint kell érteni, kár benne rejtett tartalmat keresni. Csak azt az öniróniától, de egyben a kifulladásba való belenyugvástól körülvett tapasztalatot kell rajta érteni, ami Gulyás József egész költészetének mozgóatója, világlátásának alapélménye. Gulyás sohasem lépett le a mellékútról, sohasem tért rá a főútra, mindvégig megmaradt annál a korai világlátásánál, ami alapvetően alanyi lírájának forrásvidéke, de amely ugyanakkor nem fosztja meg a költőt a beleszólás, az odaszólás, még a káromlás jogától sem. Ezért mondható Gulyás József lázadó embernek a maga alanyiságában. Ugyanebben a kötetben olvasható a *mint akit pofon vágta* című vers: „tegnap ötkor – éppen egy regényt / fejeztem be épp / új tízoros kisregényemet / tegnap ötkor hirtelen felébredtem / mint akit pofon vágta – / tettem-e valami nagyot és bátrát / ha bűn volt mondtam-e nemet?” Egyetlen kisbetűvel címzett és ugyancsak kisbetűvel indított mondat a vers és benne részint a költő élethelyzete, részint pedig a külvilág szembesítése szólal meg, az az ellentét, amit az álomból sértetten a világra tekintő érzés hoz felszínre: hogy a költő állandó érvénnyel kérdez rá önmagára, hogy vajon mondott-e nemet, amikor az bűn volt. Hát Gulyás József nemcsak egyszor,

többször mondott nemet, hiszen alanyiségának egyik döntően fontos eleme éppen az ellentmondás, a tagadás, a nem-ek sorozata. Hogy tagadásra érettnak látta a világot, mégpedig nemcsak a maga kisvilágát, hanem a nagyvilágot is, nemcsak a bensőben megfogalmazódó történéseket, hanem a világ történéseit is, már első verseiben felismerhető volt, és ez benne rejlik az említett antológiában közölt vallomásban. Akkor a költészet „saját nyelvét” hozta szóba, s nem hagyott kétséget afelől, hogy a „saját nyelven” nem a metaforák és hasonlatok, nem a szóvirágok nyelvét, még csak nem is a mindennapitól eltérő és sajátossá tett nyelvet érti, hanem eszközként kezeli a nyelvet, „az emberiség és kultúrája érdekében” használt fegyverként. A költészetet az ekéhez hasonlítja, amely „a maga terén és lehetőségével alkot, művel, hasznosít”, mert szerinte a költészet és az irodalom is ezt teszi. Fiatalos indulatosság működik ezekben a szavakban, később majd tompul ennek az indulatosságnak az éle, valamennyire ki is hűl a beléje szorult forróság, ám valami nem múlik el a fiatalság múlásával együtt, valami megmarad, megmarad az indulatot kiváltó odafigyelés saját és mások életére, nem utolsósorban a történelem történéseire. Már nem hisz abban, hogy a költészet sokat tehet „az emberiség és kultúrája” érdekében, már nem hisz abban, hogy a költészet szerepét az ekéjével lehet összevetni, viszont belátja, hogy a költészet, ha mást nem, legalább saját nyelvén szólalhat meg, tehát eltérhet és különbözhet, ami ha nem is tekinthető javító szándéknak, de az embernek a világban való jelenléte dokumentálásának mindenképpen. És így dokumentálja önmagát a világban: „Kanizsai út, Csurgó, Alsó-Ludas – / kíváncsi vándor, idetévedt utas, / csodát ne várj, csodát ne keress: / itt minden csoda / s a jövő, mint volt fillér, lukas” (*Hol minden csoda*). Egy másik versben: „itt voltam én is / hol voltak / és vannak annyian / ó mennyien / hihetetlen / lehetetlen / tán nem álmodom? // ahol a láng ég / s az égő lángnak / hamvja van / itt voltam én is / vigasztalan / csodálkoztam / csodáltam / a tükröt és magam / itt voltam én / mint annyian / mint mindannyian” (*Itt voltam*). Mit jelent a költő jelenléte a világban? Nem vár csodát, nem keres csodát, csupán „kiváncsi vándor” – itt most ismét előjön az út, a mellékút, a gödrös út a vándor képében – amiből más sem jön ki, csupán a jelenlét, a többség, a mindenség részeként az egyes ember, aki mellesleg még költő is, és tükröt tart maga elé, amiben a jövőt mint lukas fillért látja csupán. Végző leszámolás ez a korai reményekkel, részint a korai lázadó indulatokkal is, valamilyen elégikus beletörődés a helyrehozhatatlanba, az elmúlásba. Más nem marad hátra, csupán az „itt voltam én is” érzése meg tapasztalata, amiben azonban mégis felvillan talán a remény is, hiszen mint mindenki úgy volt itt a költő, és ha mindenki más, akkor ő is más lehet az iszonyatos mindenségben. Ezt így fogalmazta meg a *megy az*

ember című versében: „megy az ember: maga s a lába / elé bámul – / néha beleszagol a végtelenbe / és elájul”. Persze, az utolsó sor nélkül erősebb lenne a vers, erősebb a maga elé bámuló ember képe, aki „néha beleszagol a végtelenbe”, nem kellett hozzá még az ájulás ráadásaként, de így is erős kép, annak az embernek a képe, aki állandó mozgásra ítéltetett, aki járja az utakat, mellékutakat főként, mint mindenki, és néha megtapasztalja, hogy mögötte és előtte a végtelen, aminek ő csupán kisebbik része, és ezért nem vár csodára, mert maga a tény, hogy „itt voltam” csoda egészében.

Gulyás József kései verseiben, amikor már rég leszámolt ifjúkori heves-ségével, az elégia felé nyitott, kései versei az elégikus belenyugvás érzelmi meg tapasztalati felhangjait mutatják. Még lázad persze, mert a lázadásról nem mondott le, de már nem, vagy csak egy-egy hírre reagálva lázad a világ ellen, a csalások és a háború ellen, a képmutatás és a hazugság ellen. Lázadása a létet ostromolja, a létezés nehézségeit veszi célba, mint a *Fölöttem csillag nem ragyog* című versében: „Gy. János, Irénke és Stefi, / én meg Gulyás József vagyok, / igaz, hiába / (ezt akárki meg sem értheti) / fölöttem csillag nem ragyog.” József Attila köszön vissza ebben a kései versben, ebben a néhány soros kisregényben, József Attila, aki ifjúkorának is ihletője volt, és aki mindvégig biztos pont Gulyás József költészetében. József Attilában nem az elődöt, nem a követendő példát tiszteli, hanem azt, akire nehéz óráiban is támaszkodhat, akitől nem a verscsinálás módját sajátította el, hiszen a versírás nem is igazán jelent gondot számára, hanem a világlátás tapasztalatát. A T. Örök Csabának – tudjuk ki volt ez: az ifjúkori barát, a szabadkai gimnazista, akivel oly sok időt töltött együtt, Torok Csaba – ajánlott *Ember a hídon* című vers már ennek az elégikus hangvételnak a jegyében készült: „Záporozó, de még életlen / májusi fényben, / amely júniusra / bronzszobrot ver belőlem, / fönt a híd platóján, / mit csinálók? Semmit: / dolgozom – élek. / Fölöttem a vonuló felhők, / alattam az elfolyó élet.” Ennél pontosabban talán nem is lehet kifejezni az egykor lázongó, soha semmibe bele nem nyugvó költő kései léttapasztalatát, amely tapasztalaton egyfelől átüt a fanyar önirónia felhangja, másfelől pedig az odamondás indulata, ami azonban már nem a külvilágot, nem a másik világot veszi célba, hanem önmagát, a semmittevést a hídon.

Utasi Csaba írta tartalmas és értő Gulyás-elemzésében (A költői eszmélés hosszú útja. *Tíz év után*. 1974. 83.), hogy „[n]incs még egy költőnk, aki olyan nagy magabiztossággal, a zsákutcába vezető tévhiteknek akkora ballasztjával indult volna útjára, mint Gulyás József, hogy aztán hosszadalmas kitérők és rendíthetetlen energiapazarlás után lassan-lassan átjárja versét a fény, s megörökítő eredményeket is tudjon felmutatni.”

Az asztalomon álló két kései kötet legtöbb versét átjárja a fény, néhány darabja meg igazán megörökítő eredmény.

Szilveszjan

Az idill dicsérete

1

faszán a havat szántja
kertek s ó temetőkből gyakorta
zúgó erdők helyett
s délután a ház mögött
utak szélén
téli szántás éjjeli vonatokon
lakottnak tűnő helyek rémei
az öreg háza vidéken
sáros zöld utak mellett
vidéki diákok koffer-lakás
másként de mindig ugyanúgy
így használva ki a gőzfürdő
hallgatás hideg este
mint szétvágott alma
a falon kelő hold
sűrű nyári zápor
városi ideák megkezdett galamb
csend a tér padlóiban
az egykor bevett várak
most bevehetetlenül állnak
erkély rögs hold alatt
szarka kocog s kacag
az alkonyatban mezei kutak íze
új élet erős hajlamok
a konty a szokott helyen
szerelem
szárazság

zárt ajtó
a régi gazda új szemüvege
a beteg
a doktor a járőr
idegen házakban
távoli erdők
aranyló égbolt tejút
a strand üres idő
öreg falusi kislányok
nehézkes szavak
ló ló és lilás gőze száll
a nyugati szél sörénye
konty és csillaghullás
szállásiak tél
a tél megérkezés
égi erő tör a hideg szobába
a tanító átmegy
a szomszéd évszakokba
hajnalban deres fű
derűs tamariszkuszok
túl a szántásokon nyárvégi hóvihar
és városi telihold
hirtelen tavaszi napsütés: élet
itt még olajzölden
fénylik a tavalyi kalász
égi jelek s az újhold
Szent Iván éjszakáján
egyenes barázda a dombon át
sasok otthona a mi telkünk
s aggodalmunk amely
félelmünkből adódik
ha farkasokkal kell vacsoráznunk
és vecsernyéznünk
a szerencsére bízva magunkat
nem várt öröm ha
erőnket nem veszítjük el
a koszorúköttők előtt
elhaladva ki tudná megmondani
mikor szorulunk rá mi is
viaskodván a hideg széllel

s a lánnyal kit egyszer
feleségül akartunk venni
álmunkban többször is
mikor átérettük a helyzetet
míg a ponyvák felett
lebeg a vásár
az árvalányhaj
hogy időnket el tudjuk viselni
fényesre kopott fáján
lelküinktől idegenül
mintha az özönvíz érkezne
régén beígért látogatás
mielőtt meggondolnánk magunkat
a magasból hangzó kiáltásra
lapozva egy régi könyvben
és jelentkezünk idegen hirdetésekre
nincs végleges megoldás
de egy jobb napon estefelé
lábunk elé a földre mutatva
azt mondjuk: hát Lev Nyikolajevics
ez a végleges megoldás

2

zöldellik Gunaras holdfény
én nem készítek dudát
az éjszakában minden titokzatos
az ablakunk előtt minden éjjel
beleszerettem
ha egyszer elmehetnék a tarlón
nagyon egyedül vagyok
a keresztutakon hol éjfélkor
átmegy a boszorkány
egymagam vagyok
otthon a fiúk sárkányt eregetnek
hegy látszik
távol az idénymunkások birtokán
nem hiszem el
hogy egy csillagon élek
jó lenne ha rábíznák

a döntést a lovak a messzi faluban
a nagytata a nagymama
alkonyatkor oly szépen vöröslenek
a déli szélben
tovaszáll a csillag az úton
mindennap elmegy egy kisfiú
a sötét kovácshoz járok újabban
este
a hold kerek arcába nézek
aratás kombájnosok
szeretek szembe nézni május elsején
a birtokon tarka bogarak
hoznak új és furcsa könyveket
kinyitjuk
az őszi ablakot
a tűzhely fölött
körbe száll a papírkígyó a hóesésben
fekszenek már a bokrok
jégcsapot csenget a cinke
a pacsirta és a meggyfák
cseresznyeágak a Csík torkában
a Csík torkolata a Tiszán
ezen a kerek napon
valaki ül a holdban és szital

3

zöldell már Sehova
Gunárland kérlek pillants a Napba
a legnagyobb előtt
estefelé amikor
a sötéttel kigyúlnak a lámpák
a kuvikok a nyárfák
arany Brazíliában kukorica
és akkor másnapok csodája
mondhatnám kiáltva:
nem szállhat idő
sem pacsirta magasabbra
mikor megáll egész éjjel
lenyugvó felhőket űz

a csillagok közt apró tüzek
szombat este
lábunk előtt
a végtelen nyújtózva csahol
minden más lesz
itt s a kapun túl
könyörület csorgatja kínunkat
igyekszünk
én nem készítek sorfiút
megállás nélkül
a kerteken át lefelé az úton
semmiért
akkor se ha a lányok ügyesek
a kocsirúdon
és leharapnák a dudának a sípját
a viláგért sem
a víz nyelvét lábunkkal kicsaljuk
vannak álmaink
kinyitni a suhogó vesszőt
mint a sarkon túl
hol minden titokzatos
amikor kialszik körös-körül a szél
a ház előtt fehérlik
sötéten lent az ablakokban
leveszi hordót gurít
ő is némán mely átvezet
a kapu alatt a nagy tűzön
szappan fürdéshez
félve néz fel s olyan
mint a denevér szárnya
kardot visel
s lohol egyre
ablakunk alatt minden éjjel
ahogy tejben a réz
a kisvasút mélyen álmodik
gyapjas és sötét
a vonat dohog néha megáll
a fülkéből kihajol értem
az alvó iskola
a temető és surrog a tanyákon

csönd se csahol
sehol senki kenőcsök szaga száll
petroljomé
most messzire menni szeretnék
zöldellnek a zsaluk
bögrében a kiskanál
egy illat egész nap harsog
a kertben kettétörve
a nedves légben halvány tócsákban
az eresz alatt pára
gőzölt a Tiszáig koronát a tavasz
s lombot eresztett
egy pillanat volt
a szilfák most kisebbek egy fával
egy nagy hullám
nem hajlik vissza már
látni a képeken alszik
a korai vetés
suttog lent színes fejével a répa
zápor-szivárvány
vagy látnék ködöt gyapjút
foszló színekben
de mindig reám bíznak kismalacot
libákat mily szerep
gyékényt egy néninek
virágokért
a tarlón inkább otthon vagyok
mikor a nap kezd a hegyen fönt
a fák hegyén
hidegen suhint a por
széles minden s nehéz
meztelen bőröm kaparja az égbolt
a kukoricaszál
felkap az éles tarlón
a fogam mint csillagraj
kibomlik felettem
s énekel az égen a pillanat
fentről
libák jönnek a tarlón
néhány az égaljon lengve hadonász

s a keresztúton átmegy
tejet csattogatva
kilöttyen az úton a kutyatej
a fűvön át
később egy vadnyúl is
egymást metszik
majd hirtelen felröppen a szélbe
a pacsirta egy vércse
most hangtalan mint keresztje
magamban vagyok
várom hogy a nép végre hazaérjen
félek a tanító bácsitól
tegnap pálcával adott bajuszt
most sötéten visznek lefelé
a kert falán
lent zöldség bújik összefonódva
a nap rég lámpát oltott
terjeng a homály az asztalon
később a sötét
a gang követ nyaldosva
a tűz hallom
a szomszéd riadtan sárkányt tereget
botladozva a földeken
birkák legelik a nádzsineget
a kékség titokban megkarcolja
a cifra napot
nagyot hallanék?
a végén nevetve
messziről egy nagy szemöldök
szürke füst felette
lámpákat gyújtogat
sokáig minden csodán felkapaszkodik
annyira hogy
dolgomban biztos legyek
nyárfahögyet tapasztalok
mindig és újra ugyanaz a kék
gyerekek
látom mint tollpihék
elér a végére ér
feketébb szürkeség köti

a szél
mélyen alattam csengettyűzik
majd közelebb lép
őz villan át néha a kerítésünkön
az idénymunkások
aludni mennek és
a magtárban éjjel fényesen lobog
nevetésük
nagy hangon régi nyarokról
szól havakról
bennem senki sem jár
a jég beáll rajta halászok
a réten át szénáért ment
kérdzem magamtól: kik ezek?
ki közjük hiába is mennék
egy ilyen fiú?
egyszer mégis elébe állok
és ott fogok aludni kint
nem hiszem el hogy élek
ha nézem a csillagokat
nem hiszem el oly üres a sötét
a fűben áramlik a hideg
ontja hűvösét
harmat ül a szérűn s kazlain
az Éren csillagos este lett
látni s hallani
neszez az ég egy felhő
tán ébred?
szállni kezd a nyári égen a nyúl
fényes nyomot hagy
nehéz mindig bennem valami
nem hiszem el hogy élek
csak ne kelljen annyit zuhanni
jó lenne ha végre
ideadnák a lovat
hiszen elég nagy vagyok már
elérem a magasban
valahol a szekér alatt a sárban
mint öreg eb
jászol mellett hunyorít

a fejét elviszik tőlem
álmunkban fehér a nyaksálja
felettem száll
egy messzi faluban s néha
fényekbe gabalyodik
mindent véghezvisz úgy sejtem
a kapukon a járdán végig
csöndben száll egy kocsis
a nagytata is
de mintha fagyna a szobában
a sötétség a lámpa
és piros tejet fej rájuk egy csillag
alkonyban súgdosó szél
húzó fű hajt bög az este
hosszan széltépett ugatása
de a fal tövében ragyogás nő
a vörös áthatol
míg tenyér csattan a kémény falán
s tovaszáll az utakon
kisfiúk friss szalmaágyon
magasan sötétlik
sátruk a fénypöttyös Tejút
kakasok szava
mint a tenger
lágym hullámai
akár a kukorica magasan csillog
a láthatár deréköve
s az égre kukorékol
a köszörűn megszikráztatja ökrök örvét
síró szekeret csinál
némelyiküknek a fák alatt
arcul üti az üllőt
úgy gondolom én is az leszek
kezeslábasom lesz
ha a hold kerek megtörik az őszi ég
csörrentve vizet
nem lobog percre zuhogó fénye
árnyékok fülemben
csikorogva lendül szárnya mint éjfélkor
hirtelen egy éji madár

tükröződik dobaját mutatva
én nem tudok a földön lenni
mint hideg tűz a tükör
vize kerekében csillagok
bogár koccan a tányérhoz
az asztalon üres lombok
az alkonyatban téptem arcukról
nézzünk másra
kék este aratás évszaka
jön a sárga tövis felszáll
a heverő harmat
a földet öntözik
a Komb Ányosok a Gomb Jánosok
brungatják a gépet
a kormánykerék mellől egyre
este mosakszanak
a hold az udvaron
ontja tovább a nappali port
minden teli lesz
majd jön az álom
várható katonák katonaság
fák falak hosszan
ne félj amikor délről görögnek
a roppant nagy gépek
az ég alatt földek kalászosan
mögöttem szegett farakás
leng kéményfüst gyapotja
érdes keze már nyesi a fákat
szerte a határban
levelek kapkodnak
a kotlós riadtan kalapál
fehérség zuhog az udvaron
mint a tavasz
s hánynak a falusi ablakok
nincs itt este
de ha este jön
ragyogni kezd minden ismét
csordultig
s akkor a lányok aggatnak
és felül a hold az ágra

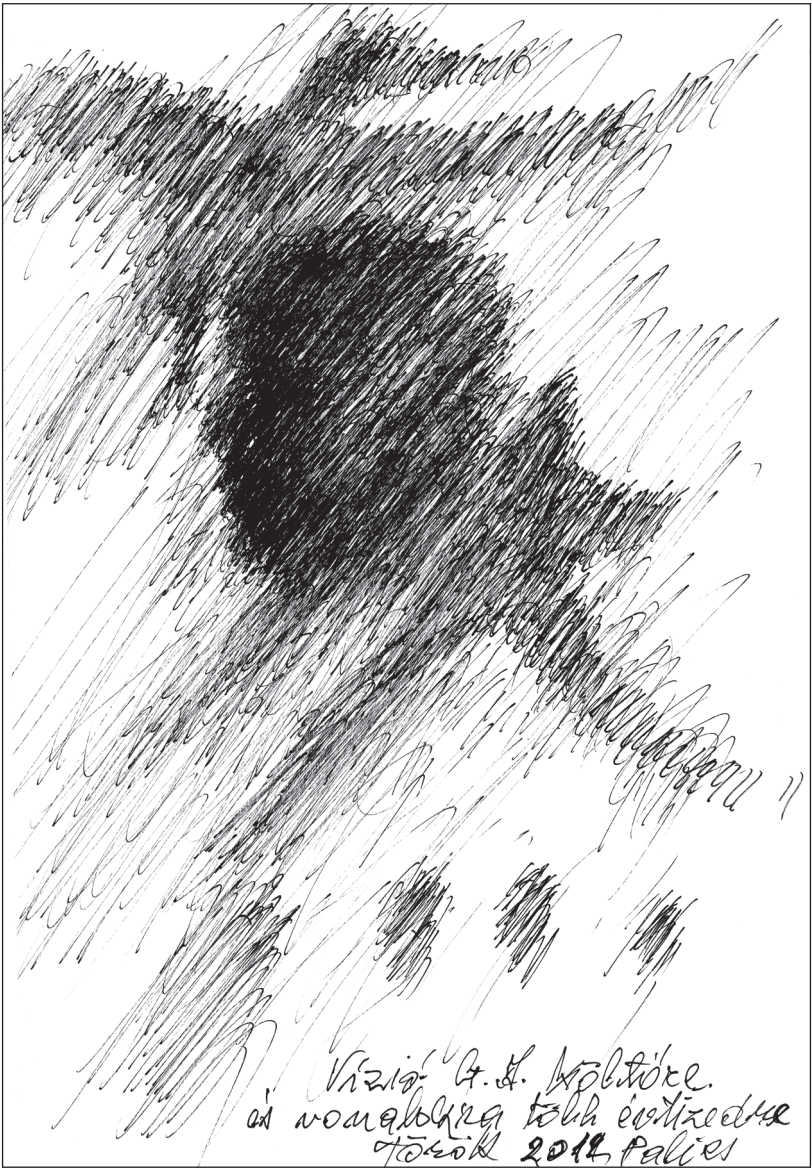
az úton dalolva megy el
felemel ha kell a fákra a levegőbe
május elsején
az ormótlan és tarka utakat
látom őszig
tanulni hajtanak a poros úton
pacsirták
ez a vakáció vág széles utat és
hol zörög a tavalyi víz
hoznak új ruhát könyveket
a kukoricások
hideg égre kerítés száll
a szomszéd
a kutya ráfagyott a bodzalevéltre
feletted
csupa tengerészek a városból
aztán mehetsz a csapáson
ami megmaradt még
meg az illatuk is
nyitod ragyogás
bárhol is vagy most indulj haza
az őszi ablakot kinyitjuk
kelnek a ház előtt a fák
már nem kopog fázós időnk
mely tajtékát küszöbünkre hányta
mint a hajó
körbe száll az udvar
s gyöngyök fénye üveget fúj
a zörgő délutánban
s míg bámulok kifelé
hegyes csőrük a ködöt baltázza
és mekkora lett a csend
amit papírból vágtam kötőtű hegyén
egyszerre érzem sötétedik
szürkeséget ölt a vadréce
túlról átcsap a fal a sövény
a gyékényfonó rétről a sötét
hóesésben az ágakon semmi se jár
hová? merre?
itt a helyem

lámpát gyújtok benne
szétszalad az árnyék
az ablakon kívül ha odanézek
fészek
hó alatt a nyár
fekszenek a legelők
jég ír
az ég integet
sötét fű
fehér drótszájai az útnak
magasan az ablakon
faragott szelek
most hó alatt a pizske
a levegőbe szűr
nem téved
mert jó vagyok most
messze a földek
a fákról gallyakat tördel a dió
levelet ír alant a nap
s utána sokáig néma
mert tudja: ő faragott engemet
jégvirágot
jégvirág télen az ablakban
fentről új hó nyitogatja szemét
s karmait
megfagyott cseresznyefák
mikor már az ágon megül a derengés
a taliga görbe rúdja
szamara fuvaros haza az éren
kívül a farkasok
tyúk röppent át
a fák tövében menyét
mint akit csapás ért a ködben
és megremeg magasban a világ
a Csík
nézem a partokat felette húznak
pára ül a ködben
csak sötét már
hold gurít mint halak
nád alól síp méléz

csak a szél végtelen
lepi a földeket
feljön a nap cipőtlen a birtokra
már ismerem
igazi vezet
magasabbra hord mint a falu
a templomtorony a haza
ül a holdban a sötétség
magasabban mint a nyárfa teteje
a hold valaki
mérleget tart hallom
én még sokáig gondolkodom az ágyban
nézem
rezdül-e a ragyogásban az árnyék

Vizija G. S. Koltice.
as vanaqblara tola istixodax
to'rikl 2018 talies